

รูปแบบการพัฒนาครูที่ปรึกษาในวิทยาลัยเทคนิคสุโขทัย สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

THE MODEL FOR DEVELOPING OF TEACHER COUNSELORS
IN SUKHOTHAI TECHNICAL COLLEGE
UNDER THE OFFICE OF THE VOCATIONAL EDUCATION COMMISSION

รวิษ สอนง้ายดี¹
Thawat Songgaidee¹

วันที่รับบทความ 21 กุมภาพันธ์ 2567 แก้ไขบทความ 22 เมษายน 2567 ตอรับบทความ 26 มิถุนายน 2567

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1. ศึกษาองค์ประกอบและแนวทางการพัฒนาครูที่ปรึกษาในวิทยาลัยเทคนิค สุโขทัย 2. สร้างและตรวจสอบความเหมาะสมของรูปแบบการพัฒนาครูที่ปรึกษาในวิทยาลัยเทคนิคสุโขทัย 3. ทดลองใช้รูปแบบการพัฒนาครูที่ปรึกษาในวิทยาลัยเทคนิคสุโขทัย 4. เพื่อประเมินรูปแบบการพัฒนาครูที่ปรึกษาในวิทยาลัยเทคนิคสุโขทัย โดยแบ่งการดำเนินการวิจัยออกเป็น 4 ขั้นตอนดังนี้ ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาองค์ประกอบและแนวทาง การพัฒนาครูที่ปรึกษาในวิทยาลัยเทคนิคสุโขทัย เครื่องมือการวิจัยคือ แบบสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้บริหาร และครูของสถานศึกษาที่มีวิธีปฏิบัติที่ดีในเรื่องของงานครูที่ปรึกษา จำนวน 3 แห่ง โดยใช้แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง ขั้นตอนที่ 2 การสร้างและตรวจสอบความเหมาะสมของรูปแบบการพัฒนาครูที่ปรึกษาในวิทยาลัยเทคนิคสุโขทัย โดยการสนทนากลุ่ม ผู้เข้าร่วมการสนทนากลุ่มจำนวน 9 คน ขั้นตอนที่ 3 การทดลองใช้รูปแบบการพัฒนาครูที่ปรึกษาในวิทยาลัยเทคนิคสุโขทัย กลุ่มตัวอย่างในการทดลองได้แก่ ครูที่ปรึกษาจำนวน 86 คน โดยแบบสอบถาม และขั้นตอนที่ 4 การประเมินรูปแบบการพัฒนาครูที่ปรึกษาในวิทยาลัยเทคนิคสุโขทัย กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูที่ปรึกษาจำนวน 92 คน และผู้เรียนจำนวน 327 คน แบบสอบถาม

¹ วิทยาลัยเทคนิคสุโขทัย สถาบันอาชีวภาคเหนือ 3

¹ Deputy Director of the Sukhothai Technical College Northern Vocational Institute 3

Corresponding Author's Email: Thawat126gg@gmail.com

ผลการวิจัย พบว่ารูปแบบการพัฒนาครูที่ปรึกษาวิทยาลัยเทคนิคสุโขทัย ประกอบไปด้วย 3 องค์ประกอบได้แก่ องค์ประกอบที่ 1 วิธีการพัฒนาครูที่ปรึกษามี 4 วิธีคือ ด้านการพัฒนาด้วยระบบของประเทศ ด้านการพัฒนาจากหน่วย งานต้นสังกัด ด้านการพัฒนาจากเครือข่ายวิชาชีพ และด้านการพัฒนาตนเอง องค์ประกอบที่ 2 กระบวนการพัฒนาครูที่ปรึกษามี 5 กระบวนการคือ ด้านการวิเคราะห์ปัญหา ด้านการวางแผน ด้านการปฏิบัติตามแผน ด้านการประเมินผล และด้านการพัฒนา องค์ประกอบที่ 3 คุณลักษณะของครูที่ปรึกษามี 5 ด้านคือ ด้านความรู้และทักษะในการให้คำปรึกษาด้านบุคลิกภาพ ด้านคุณธรรมและจริยธรรม ด้านการช่วยเหลือผู้เรียนทางการเรียน และด้านการช่วยเหลือผู้เรียนทางสังคม ผลการตรวจสอบความเหมาะสมของรูปแบบผู้วิจัยได้นำร่างรูปแบบการพัฒนาครูที่ปรึกษาในวิทยาลัยเทคนิคสุโขทัย นำเสนอต่อผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 9 คน เพื่อพิจารณาตรวจสอบความเหมาะสมของรูปแบบ ฯ โดยจัดสนทนากลุ่มซึ่งผู้ ทรงคุณวุฒิได้วิพากษ์และให้ข้อเสนอแนะ หลังจากนั้นผู้วิจัยได้ปรับปรุงแก้ไข ตามฉันทามติของผู้ทรงคุณวุฒิ จึงได้รูปแบบที่เหมาะสม ผลการทดลองใช้รูปแบบการพัฒนาครูที่ปรึกษาในวิทยาลัยเทคนิคสุโขทัยทั้ง 3 องค์ประกอบกับครูที่ปรึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 86 คน ซึ่งครูที่ปรึกษาได้ทดลองใช้ตามคู่มือการใช้รูปแบบการพัฒนาครูที่ปรึกษาในวิทยาลัย เทคนิคสุโขทัยพบว่า ครูที่ปรึกษามีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด ผลการประเมินรูปแบบการพัฒนาครูที่ปรึกษาในวิทยาลัยเทคนิคสุโขทัยโดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก

คำสำคัญ: การพัฒนาครู, ครูที่ปรึกษา, การอาชีวศึกษา, รูปแบบ

Abstract

The objectives of this research were: 1. To study the components and guidelines for the development of teacher counselors in Sukhothai Technical College. 2. To create and examine the appropriateness of the teacher counselors development model in Sukhothai Technical College. 3. To experiment with the use of Model for developing teacher counselors in Sukhothai Technical College 4. To evaluate the model for developing teacher counselors in science. Sukhothai Technical College The research process is divided into 4 steps as follows: Step 1: Study of components and guidelines.

Development of teacher counselors in Sukhothai Technical College By interviewing experts, administrators, and teachers from 3 educational institutions that have good practices in the area of teacher counseling using a structured interview form. Step 2: Creating and checking the appropriateness of the model. Developing teacher counselors in Sukhothai Technical College by group discussion There were 9 group discussion participants. Step 3: Experimenting with the college counselor development model. Sukhothai Technique The sample groups in the experiment were: 86 mentor teachers using questionnaires and step 4, evaluating the model for developing teacher counselors in Sukhothai Technical College. The sample groups in the experiment were: Educational institution administrators and 92 mentor teachers and 327 students using questionnaires.

The results of the research found that the Sukhothai Technical College Advisory Teacher Development Model consists of 3 components: Component 1: There are 4 methods for developing teacher counselors: development with the national system; Development from the parent agency. Development from the professional network. and self-development Component 2: The teacher counselors development process has 5 processes: problem analysis; Planning aspect Implementation of the plan Evaluation aspect and development Component 3: Characteristics of counselors have 5 aspects: knowledge and skills in personality counseling. Morality and Ethics In terms of helping students study and in helping learners socially Based on the results of checking the appropriateness of the model, the researcher has drawn up a draft model for developing teacher counselors in Sukhothai Technical College. Presented to 9 experts to consider and check the suitability of the model by organizing a group discussion in which the Experts criticized and gave suggestions, after which the researcher improved and revised according to the consensus of experts. Therefore, an appropriate format was obtained. The results of the experiment were to use the 3 components of the teacher

counselors development model in Sukhothai Technical College with a total of 86 sample teacher counselors, which the teacher counselors tried according to the manual for using the development model. Teacher counselors in Sukhothai Technical College found that Advisors have the highest level of opinion. The results of the evaluation of the development model for teacher counselors in Sukhothai Technical College from those involved are: Educational institution administrators, teacher counselors, and students found it to be at a high level.

Keyword : Teacher development, Teacher counselors, Vocational education, Model.

บทนำ

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ได้พัฒนาและยกระดับคุณภาพการศึกษา อาชีวศึกษาในหลายด้านและได้รับความร่วมมือจากหลายฝ่าย โดยมุ่งเน้นพัฒนาผู้เรียน อาชีวศึกษาเพื่อสนองตอบความต้องการของประเทศให้ทันสมัย และสอดคล้องกับการพัฒนา ประเทศ โดยผลิตบุคลากรทางด้านเทคโนโลยี หรือกำลังคนสายอาชีพที่มีคุณภาพ [1]

วิทยาลัยเทคนิคสุโขทัยเป็นสถานศึกษาที่ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการ อาชีวศึกษา มีหน้าที่และภารกิจหลัก คือ จัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยใช้หลักสูตร ปวช. (พ.ศ. 2562) และหลักสูตร ปวส.(พ.ศ.2563) โดยเปิดสอนในหลัก สูตรแบบปกติ, แบบทวิภาคี และการเปิดหลักสูตรการฝึกอบรมวิชาชีพต่าง ๆ ให้กับผู้เรียน และประชาชนผู้ที่สนใจเพื่อ ผลิตบุคลากรสายเทคโนโลยีที่มีทักษะวิชาชีพที่มีประโยชน์และมีคุณภาพเพื่อสนองตอบความ ต้องการของประเทศ และชุมชนได้เป็นอย่างดีอยู่ตลอดเวลา เช่น ผลงานการจดทะเบียนอนุ สิทธิบัตรการประดิษฐ์เครื่องปอกผิวมะกรูด [2] แต่ทางวิทยาลัยเทคนิคสุโขทัยเอง ก็ยังพบ ปัญหาการจัดการเรียนการสอน ที่ยังไม่ได้ประสิทธิภาพเต็มที่อยู่บ้างซึ่งก็คือ มีจำนวนผู้เรียนที่ เรียนที่สำเร็จการศึกษาไม่ตรงตามระยะเวลาที่หลักสูตรกำหนด หรือออกกลางคันจำนวนมาก จำเป็นต้องแก้ไขพัฒนาหรือปรับปรุงปัญหานี้อย่างเร่งด่วน เพื่อให้ผู้เรียนสำเร็จการศึกษาไม่ ตรงตามระยะเวลาที่หลักสูตรกำหนด และผู้ เรียนออกกลางคันให้มีจำนวนน้อยลง ซึ่งเป็นจุด ที่ควรพัฒนาที่สุดของวิทยาลัยเทคนิคสุโขทัย ตามผลการประเมินในระบบรายงานการ

ประเมินตนเองของสถานศึกษาอาชีวศึกษา SAR ปี 2565 [3] และผลงานวิจัยของ สันตรา ตริณฺสนธิ์ [4] เรื่องผลการดำเนินงานระบบครูที่ปรึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จังหวัดปทุมธานีพบว่า ในปัจจุบันนี้มีปัญหาต่าง ๆ เกิดขึ้นมากกับกลุ่มผู้เรียนจากหลายสาเหตุ เช่น ปัญหาครอบครัวแตกแยก การไม่ได้รับคำแนะนำที่ดีจากครูที่ปรึกษาหรือเพื่อน ซึ่งสาเหตุเหล่านี้ก่อให้เกิดผลกระทบต่อผู้เรียนโดยตรง และผลที่ตามมาคือผู้เรียนเรียนไม่จบตามระยะเวลาที่หลักสูตรกำหนด

งานครูที่ปรึกษาในฝ่ายพัฒนากิจการนักเรียน นักศึกษา เป็นงานที่ต้องให้คำแนะนำผู้เรียน ดูแลความประพฤติของผู้เรียนอย่างใกล้ชิด และต้องใช้เทคนิคขั้นตอน กระบวนการต่าง ๆ ที่ถูกต้องเหมาะสมในการให้คำปรึกษาที่ดีกับผู้เรียน อีกทั้งยังต้องการได้รับการมีส่วนร่วมของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา เพื่อให้ผู้เรียนสำเร็จการศึกษาตรงตามระยะเวลาที่หลักสูตรกำหนด เพื่อให้ผลนั้นเกิดขึ้นกับตัวผู้เรียนโดยตรง ทั้งด้านการส่งเสริมการป้องกันและแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น โดยยึดหลักการของทฤษฎีเชิงระบบมาเป็นแนวทางในการดำเนินงานครูที่ปรึกษา สอดคล้องกับ สาโรจน์ ขจรจวนเตียว [5] ซึ่งทำการสังเคราะห์วิจัย 100 เรื่องแล้ว พบว่า ครูที่ปรึกษาเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญในการขับเคลื่อนแนวทาง 5 ประการของการจบการศึกษาและลดปริมาณจำนวนผู้เรียนที่ออกกลางคันของสถานศึกษาอาชีวศึกษาช่างอุตสาหกรรม ดังนั้นจึงต้องพัฒนาครูที่ปรึกษาให้มีคุณลักษณะที่ดีมีทักษะความรู้ความเข้าใจ เพื่อการช่วยเหลือและพัฒนาผู้เรียนอย่างมีประสิทธิภาพ

จากปัญหาดังกล่าวข้างต้นผู้วิจัย จึงสนใจที่จะพัฒนารูปแบบการพัฒนาครูที่ปรึกษาใน วิทยาลัยเทคนิคสุโขทัยขึ้น เพื่อเป็นแนวทางให้เกิดการพัฒนาครูที่ปรึกษาให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่ดี ซึ่งจะส่งผลให้มีการเพิ่มจำนวนของผู้เรียนที่สำเร็จการศึกษาตรงตามระยะเวลาที่หลักสูตรกำหนดมากขึ้น และลดปัญหาการออกกลางคันของผู้เรียน

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาองค์ประกอบและแนวทางการพัฒนาครูที่ปรึกษาในวิทยาลัยเทคนิคสุโขทัย สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา
2. เพื่อสร้างและตรวจสอบความเหมาะสมของรูปแบบการพัฒนาครูที่ปรึกษาในวิทยาลัยเทคนิคสุโขทัย สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา
3. เพื่อทดลองใช้รูปแบบการพัฒนาครูที่ปรึกษาในวิทยาลัยเทคนิคสุโขทัย สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

4. เพื่อประเมินรูปแบบการพัฒนาครูที่ปรึกษาในวิทยาลัยเทคนิคสุโขทัย สังกัด
สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัย โดยแบ่งออกเป็น 4 ขั้นตอน มีรายละเอียด
ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาองค์ประกอบและแนวทางการพัฒนาพัฒนาครูที่ปรึกษาใน
สถานศึกษา ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ขั้นตอน ดังนี้คือ

1.1 การศึกษาเอกสาร เพื่อหาองค์ประกอบจากแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่
เกี่ยวข้องกับคุณลักษณะของครูที่ปรึกษา วิธีการพัฒนาครู และกระบวนการพัฒนาครูที่
ปรึกษา โดยการศึกษาหลักการ แนวคิดและสาระสำคัญที่เกี่ยวข้องเพื่อกำหนดกรอบแนวคิด
ในการวิจัย โดยลักษณะของเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลเป็นแบบบันทึกข้อมูล วิเคราะห์
ข้อมูล โดยการสังเคราะห์เนื้อหา

1.2 การศึกษาแนวทางการพัฒนาครูที่ปรึกษาในสถานศึกษา โดยการสัมภาษณ์
ผู้ทรงคุณวุฒิ ที่มีความรู้และประสบการณ์ด้านงานครูที่ปรึกษา จำนวน 5 คน ได้มาโดยการ
เลือกแบบเจาะจง ซึ่งเป็นอาจารย์จากสถานศึกษา จำนวน 2 คน ผู้บริหารการศึกษาและ
ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จำนวน 3 คน เครื่องมือที่
ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาครูที่ปรึกษาใน
วิทยาลัยเทคนิคสุโขทัย วิเคราะห์ข้อมูล โดยการวิเคราะห์เนื้อหา

1.3 การศึกษาแนวทางการพัฒนาครูที่ปรึกษาในวิทยาลัยเทคนิคสุโขทัย จาก
สถานศึกษาที่มีวิธีปฏิบัติที่ดี (Best Practice) จำนวน 3 แห่ง ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง
ซึ่งเป็นผู้บริหารและครูที่ปรึกษาของสถานศึกษา ที่มีวิธีปฏิบัติที่ดี จากสถานศึกษา 3 แห่ง โดย
แบ่งเป็น สถานศึกษาซึ่งได้รับรางวัลองค์กรนักศึกษาดีเด่นในระดับประเทศ ขนาดใหญ่ ขนาด
กลาง และขนาดเล็ก รวม 3 แห่ง เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถาม
ความคิดเห็นแบบมีโครงสร้าง เกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาครูที่ปรึกษาในวิทยาลัยเทคนิค
สุโขทัย วิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหา

ขั้นตอนที่ 2 การสร้างและตรวจสอบรูปแบบการพัฒนาครูที่ปรึกษาในสถานศึกษา
ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ขั้นตอน ดังนี้คือ

2.1 การยกร่างรูปแบบการพัฒนาครูที่ปรึกษาในเทคนิคสุโขทัย ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากขั้นตอนที่ 1 มาจัดทำร่างรูปแบบการพัฒนาครูที่ปรึกษาในเทคนิคสุโขทัย

2.2 การตรวจสอบความเหมาะสมของรูปแบบการพัฒนาครูที่ปรึกษาในเทคนิคสุโขทัย โดยการจัดสนทนากลุ่ม โดยมีเกณฑ์ในการคัดเลือกผู้ทรงคุณวุฒิได้แก่ อาจารย์ผู้สอนระดับอุดมศึกษาที่มีความรู้และประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับงานครูที่ปรึกษา ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการพัฒนารูปแบบ ผู้บริหารการศึกษาและผู้อำนวยการสถานศึกษาที่มีประสบการณ์ในการบริหารสถานศึกษา มีหน้าที่ดูแลงานด้านครูที่ปรึกษาโดยตรงมีประสบการณ์ไม่น้อยกว่า 5 ปี รวม 9 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ ร่างรูปแบบ, ตารางประเด็นการสนทนากลุ่ม และแบบประเมินความเหมาะสมของรูปแบบการวิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหาทั้งหมด

ขั้นตอนที่ 3 การทดลองโดยใช้รูปแบบการพัฒนาครูที่ปรึกษาในวิทยาลัยเทคนิคสุโขทัย ได้ดำเนินการให้ครูที่ปรึกษาได้ทดลอง ซึ่งได้ดำเนินงานตามคู่มือการใช้รูปแบบการพัฒนาครูที่ปรึกษาในวิทยาลัยเทคนิคสุโขทัยในภาคเรียนที่ 1 และภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2566 กลุ่มตัวอย่าง คือ ครูที่ปรึกษาจำนวน 86 คน จากการเปิดตารางขนาดตัวอย่าง Krejcie & Morgan [6] โดยการสุ่มอย่างง่ายจากทั้งหมด 109 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบประเมินความคิดเห็นของครูที่ปรึกษาทั้งก่อนและหลังการทดลองใช้รูปแบบการพัฒนาครูที่ปรึกษาในวิทยาลัยเทคนิคสุโขทัย จำนวน 86 ฉบับ โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) จากผู้เชี่ยวชาญเป็นที่เรียบร้อยแล้ว การวิเคราะห์ข้อมูล คำนวณหาค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การเปรียบเทียบ t-test

ขั้นตอนที่ 4 การประเมินความพึงพอใจของรูปแบบการพัฒนาครูที่ปรึกษาในวิทยาลัยเทคนิคสุโขทัย โดยใช้แบบประเมินความพึงพอใจของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ประกอบด้วยผู้บริหารสถานศึกษา และครูที่ปรึกษาในวิทยาลัยเทคนิคสุโขทัย จำนวน 92 คน จากทั้งหมด 114 คน และผู้เรียนในวิทยาลัยเทคนิคสุโขทัย จำนวน 327 คน จากทั้งหมด 2,052 คน จากการเปิดตารางขนาดตัว อย่าง Krejcie & Morgan

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบประเมินความพึงพอใจของผู้บริหารสถานศึกษา ครูที่ปรึกษา และผู้เรียน ที่มีต่อรูปแบบการพัฒนาครูที่ปรึกษาในวิทยาลัยเทคนิคสุโขทัย การวิเคราะห์ข้อมูล คำนวณหาค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัย

ผลการวิจัยรูปแบบการพัฒนาครูที่ปรึกษาในวิทยาลัยเทคนิคสุโขทัย พบว่า

วัตถุประสงค์ข้อที่ 1 ผลการศึกษาองค์ประกอบและแนวทางการพัฒนาครูที่ปรึกษาในวิทยาลัย เทคนิคสุโขทัย สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

ส่วนที่ 1.1 ผลการศึกษาองค์ประกอบของรูปแบบการพัฒนาครูที่ปรึกษาในวิทยาลัยเทคนิค โดยการสังเคราะห์เอกสารสรุปองค์ประกอบมี 3 องค์ประกอบ ดังต่อไปนี้คือ

องค์ประกอบที่ 1 วิธีการพัฒนาครูที่ปรึกษา คือ แนวทางในการพัฒนาครูที่ปรึกษาให้ประสบความสำเร็จ ได้แก่ 1) ด้านการพัฒนาด้วยระบบของประเทศ 2) ด้านการพัฒนาจากหน่วยงานต้นสังกัด 3) ด้านการพัฒนาจากเครือข่ายวิชาชีพ 4) ด้านการพัฒนาด้วยตนเอง จากการสังเคราะห์ตามแนวคิดของ Dilworth and Imig [7], Thomas R. Guskey [8], สุจิตรา ธนानันท์ [9]), สืบสกุล นรินทรางกูร ณ อยุธยา [10]

องค์ประกอบที่ 2 กระบวนการพัฒนาครูที่ปรึกษา คือ ขั้นตอนในการดำเนินการในการพัฒนาครูที่ปรึกษาให้ประสบความสำเร็จในวิชาชีพ ได้แก่ 1) ด้านการวิเคราะห์ปัญหา 2) ด้านการวางแผน 3) การปฏิบัติตามแผน 4) ด้านการประเมินผล 5) ด้านการพัฒนา จากการสังเคราะห์กระบวนการพัฒนาครูที่ปรึกษา จากแนวคิด Loucks - Horsley [11], พระเอกราช กิตติธโร [12], สุมิตร สุวรรณ [13]

องค์ประกอบที่ 3 คุณลักษณะของครูที่ปรึกษา คือ ความรู้ และทักษะในการให้คำปรึกษาและเจตคติที่ดีของครูที่ปรึกษา ซึ่งเป็นผลลัพธ์ที่ต้องการให้เกิดขึ้นกับครูที่ปรึกษาในวิทยาลัยเทคนิคสุโขทัย อันจะส่งผลถึงผู้เรียนสำเร็จการ ศึกษาตามระยะเวลาที่หลักสูตรกำหนดได้แก่ 1) ด้านความรู้และทักษะในการให้คำปรึกษา 2) ด้านบุคลิกภาพ 3) ด้านคุณธรรมและจริยธรรม 4) ด้านการช่วยเหลือผู้เรียนทางการเรียน 5) ด้านการช่วยเหลือผู้เรียนทางสังคม จากการสังเคราะห์คุณลักษณะของครูที่ปรึกษาจากแนวคิด Alexandra Joachim [14], กรมสุขภาพจิต [15], สุปรานี จิราณรงค์ [16]

ส่วนที่ 1.2 ผลศึกษาแนวทางการพัฒนาครูที่ปรึกษาในวิทยาลัยเทคนิคสุโขทัย โดยการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน และการสัมภาษณ์ผู้ที่เกี่ยวข้องจากสถานศึกษาที่มีวิธีปฏิบัติที่ดี (Best Practice) จำนวน 3 แห่ง พบว่า

องค์ประกอบที่ 1 วิธีการพัฒนาครูที่ปรึกษา พบว่าประกอบด้วย 4 ด้าน ดังนี้

1. การพัฒนาด้วยระบบของประเทศ จากการศึกษาพบว่า การพัฒนาครูที่
ปรึกษาด้านการพัฒนาด้วยระบบของประเทศ กระทำได้โดยจัดทำนโยบายการดูแลผู้เรียน
และนโยบายการพัฒนาครูที่ปรึกษา จากกระทรวงศึกษาธิการที่ชัดเจน หากมีการอบรมครูที่
ปรึกษาทุกครั้งก็ควรที่จะใช้เทคโนโลยีเข้าช่วยในการอบรม กำหนดมาตรฐานการจูงใจใน
วิชาชีพให้เหมาะสม พัฒนาองค์รววิชาชีพรูปแบบคณะกรรมการมาตรฐานทางวิชาชีพ เพื่อ
ควบคุมดูแลให้เป็นระบบหรือเป็นมาตรฐานเดียวกัน สร้างระบบเพื่อเชื่อมโยง
กระบวนการพัฒนาวิชาชีพครูของภาครัฐกับครูสภา และมีโครงการอบรมพัฒนาครูโดยมุ่งเน้น
ให้ครูที่ปรึกษามีความรู้ความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของครูที่ปรึกษา การดูแลผู้เรียนตั้งแต่เริ่ม
เข้าเรียนจนผู้เรียนจบการศึกษา

2. การพัฒนาจากหน่วยงานต้นสังกัด จากการศึกษาพบว่า การพัฒนาครูจาก
หน่วยงานต้นสังกัด กระทำได้โดย การนํานโยบายด้านครูที่ปรึกษาและผู้เรียนมาขยายผลและ
สู่การปฏิบัติ การสำรวจความต้องการใน การพัฒนาของครูที่ปรึกษา การจัดการประชุมเพื่อ
สร้างความเข้าใจเกี่ยวกับการดำเนิน งานครูที่ปรึกษา การวางแผนการพัฒนา และแก้ไข
ปัญหาของครูที่ปรึกษา เช่น จัดอบรมเรื่อง จิตวิทยาวัยรุ่น เทคนิคการให้คำปรึกษา
กระบวนการแนะแนว และการช่วยเหลือและการส่งต่อ การดำเนินการจัดอบรมโดยเชิญ
วิทยากรทั้งภายในและภายนอกมาให้ความรู้แก่บุคลากร การดำเนินการให้คณะครูได้ศึกษาดู
งานต่างสถานที่ เพื่อให้คณะครูได้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การให้คำปรึกษาโดยผู้บังคับ
บัญชา และนิเทศติดตามและการจัดให้มีการยกย่องเชิดชูเกียรติครูที่ปรึกษาเพื่อเป็นขวัญและ
กำลังใจที่ดี

3. การพัฒนาจากเครือข่ายวิชาชีพ จากการศึกษาพบว่า การพัฒนาครูจาก
เครือข่ายวิชาชีพ กระทำได้โดย สร้างเครือข่ายครูที่ปรึกษาร่วมกับผู้ปกครอง สร้างเครือข่าย
ชุมชนแห่งการเรียนรู้ PLC ใช้กระบวนการครูรุ่นพี่สอนงานครูรุ่นน้อง การอบรมให้ความรู้ครู
ที่ปรึกษา ส่งเสริมทักษะชีวิตต่างๆ ตามความถนัดและความสนใจ การส่งครูที่ปรึกษาเข้าร่วม
การอบรมพัฒนาความรู้และนำความรู้ที่ได้จากการอบรมมาถ่ายทอดให้ครูท่านอื่น ๆ จัดศึกษา
ดูงานระบบการพัฒนาครูที่ปรึกษาจากสถาบันต่างๆ ที่ได้รับรางวัล เพื่อหาแนวปฏิบัติที่ดี และ
การเรียนรู้จากการปฏิบัติจริง

4. การพัฒนาตนเอง จากการศึกษาพบว่า การพัฒนาตนเอง ะทำได้โดย
การศึกษาพัฒนาด้วยตนเองด้านจิตวิทยาในการสื่อสารกับเด็กวัยรุ่น การศึกษาต่อในระดับที่
สูงขึ้นไป เรียนรู้จากผู้มีประสบการณ์ ผู้เชี่ยวชาญหรือจากเพื่อนร่วมงาน หรือจากสถานการ

ศึกษาที่มีแนวปฏิบัติที่ดี การฝึกปฏิบัติจริงในทุกเรื่อง การพัฒนาผ่านออนไลน์คือ การเรียนรู้ผ่านเครือข่ายคอมพิวเตอร์ และการพัฒนานวัตกรรม

องค์ประกอบที่ 2 กระบวนการพัฒนาครูที่ปรึกษา พบว่าประกอบด้วย 5 ด้าน ดังนี้

1. การวิเคราะห์ปัญหา จากการศึกษาพบว่า การวิเคราะห์ปัญหา กระทำได้โดย ประชุมครูที่ปรึกษาและผู้ที่เกี่ยวข้องทุกคน ร่วมกันระดมสมองวิเคราะห์ปัญหาที่เกิดขึ้นกับผู้เรียนในที่ปรึกษา จำแนกแต่ละด้านให้ชัดเจน สร้างความเข้าใจและให้ความสำคัญต่อการพัฒนาครูที่ปรึกษาในสถานศึกษา ศึกษารายงานผลการเรียน เพื่อวิเคราะห์สภาพของผู้เรียน ศึกษารายงานการเยี่ยมบ้านของนักเรียน และวิเคราะห์ปัญหาที่เกิดขึ้นในการดำเนินงานของครูที่ปรึกษา เกิดผลกระทบต่อการทำหน้าที่ดูแลผู้เรียน สรุปเป็นปัญหาที่เกิดขึ้นให้ชัดเจนเพื่อดำเนินการต่อไป

2. การวางแผน จากการศึกษาพบว่า การวางแผนกระทำได้โดย จัดประชุมครูที่ปรึกษาและผู้ที่เกี่ยวข้องเตรียมการวางแผน กำหนดแนวทางการส่งเสริม สนับสนุนสร้างขวัญกำลังใจให้กับครูที่ใช้หลักการการวางแผนการบริหารเป็นโมเดลที่สถานศึกษาสร้างขึ้นมา ดำเนินการวางแผนการปฏิบัติใน 1 ปีการศึกษา และประเมินผลและติดตาม หรือสรุปผลการวางแผน

3. การปฏิบัติตามแผน จากการศึกษาพบว่า การปฏิบัติตามแผนกระทำได้โดย จัดประชุมสร้างความเข้าใจและประสานงานการพัฒนาครูที่ปรึกษาให้กับผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย ชี้แจงแนวทางการปฏิบัติ ศึกษาและประชาสัมพันธ์ถึงขั้นตอนและวิธีการแก้ไขปัญหาตามแผน ดำเนินงานตามแผนที่ได้วางแผนไว้ในการพัฒนาครูที่ปรึกษาตามแนวทางที่กำหนดไว้ และเรียนรู้ และฝึกปฏิบัติในการพัฒนาครูตามกระบวนการและวิธีการที่กำหนด

4. การประเมินผล จากการศึกษาพบว่า การประเมินผลกระทำได้โดย จัดประชุมครูที่ปรึกษาและผู้ที่เกี่ยวข้อง พร้อมชี้แจงขั้นตอนวิธีการประเมินผล ประเมินผลเกณฑ์และตามเครื่องมือ ที่ตกลงกันในที่ประชุม การประเมินผลและติดตามทั้ง 3 ระยะ ได้แก่ ขั้นเตรียมการ ปฏิบัติการ และหลังปฏิบัติการ และนำผลการประเมินไปพัฒนางาน การเสริมสร้างทักษะชีวิต และการคุ้มครองผู้เรียน อย่างต่อเนื่องทุกปีการศึกษา

5. การพัฒนา จากการศึกษาพบว่า การพัฒนากระทำได้โดย จัดประชุมครูที่ปรึกษาและผู้ที่เกี่ยวข้อง เพื่อหาแนวทางแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น นำปัญหาต่าง ๆ ที่ได้ระบุไว้มาจัดหมวดหมู่ พร้อมหาแนวทางวิธีการและบุคคลเข้าแก้ไข แก้ไขปัญหาตามแนวทาง

ที่ได้พูดคุยและตกลงกันในที่ประชุม และนำผลการประเมินย้อนกลับไปทบทวน ประชุม วิเคราะห์ผลการประเมิน จัดทำข้อมูลสารสนเทศใช้เป็นข้อมูลในการดำเนินงานในภาคเรียนต่อไป

องค์ประกอบที่ 3 คุณลักษณะครูที่ปรึกษา พบว่าประกอบด้วย 5 ด้าน ดังนี้

1. ด้านความรู้และทักษะในการให้คำปรึกษา จากการศึกษาพบว่า ด้านความรู้และทักษะในการให้คำปรึกษา วิชาการทำได้โดย ครูที่ปรึกษาต้องมีความรู้และทักษะในการให้คำปรึกษา มีความรู้และทักษะด้านการคัดกรองผู้เรียน มีความรู้และทักษะในการส่งเสริมผู้เรียนในทางที่ถูกต้อง รู้จักยอมรับตนเองและผู้อื่น อดทนใจเย็น มีเป็นมิตรกับทุกคน การรู้จักผู้เรียนเป็นรายบุคคล จริใจและตั้งใจช่วยเหลือผู้อื่น ไวต่อความรู้สึกของผู้อื่นและช่างสังเกต เป็นผู้รับฟังที่ดีและใช้คำพูดได้เหมาะสม เป็นกันเองกับผู้เรียนทุกคนให้ผู้เรียนสามารถเข้าพบพูดคุยได้ตลอดเวลา ไม่ควรวิพากษ์วิจารณ์บุคคล หรือสถานศึกษาในทางเสื่อมเสียให้ผู้เรียนฟัง มีความรู้ทางด้านจิตวิทยาเด็กและวัยรุ่นโรคทางจิตต่าง ๆ มีทักษะการคัดกรอง การส่งต่อการเก็บความลับ และมีความรู้และทักษะในการส่งต่อผู้เรียนเมื่อปัญหานั้นเกินความสามารถของตนเอง

2. ด้านบุคลิกภาพ จากการศึกษาพบว่า ด้านบุคลิกภาพของครูที่ปรึกษา วิชาการทำได้โดย แต่งกายสุภาพ สะอาดเรียบร้อย พัฒนาบุคลิกภาพตนเองตลอดเวลา เป็นแบบอย่างที่ดีในการทำงานและสามารถ แก้ปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นได้ เอาใจใส่ผู้เรียน สม่่าเสมอ จริใจและตั้งใจช่วยเหลือผู้เรียนทุกคน โดยเฉพาะผู้เรียนในที่ปรึกษา เป็นมิตรและมองโลกในแง่ดีใช้คำพูดได้เหมาะสม ตรงต่อเวลา ต้องรู้จักระงับอารมณ์ตนเอง อดทน วางตัวให้เหมาะสม มีลักษณะน่าไว้วางใจ น่าเคารพน่าเชื่อถือและรักษาความลับได้ คำนึงถึงสวัสดิภาพและสิทธิประโยชน์ของผู้เรียน ให้การช่วยเหลือและสนับสนุนให้ผู้เรียนประสบความสำเร็จในการศึกษาทั้ง ในและ นอกวิทยาลัย และต้องใกล้ชิด รู้จักและเข้าใจนักศึกษาทุกคน รู้จุดเด่นหรือลักษณะพิเศษของแต่ละคน พร้อมทั้งรู้จักที่ต้องแก้ไข

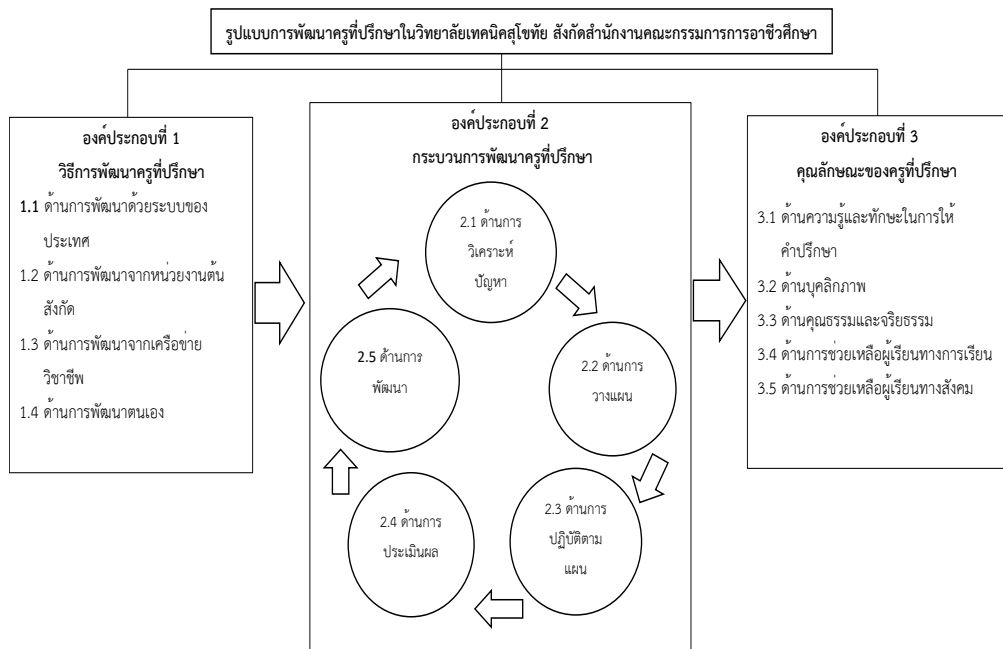
3. ด้านคุณธรรมและจริยธรรม จากการศึกษาพบว่า ด้านคุณธรรมและจริยธรรม วิชาการทำได้โดย ยึดมั่นคุณธรรมและจริยธรรมตามหลักของศาสนา ยึดมั่นจรรยาบรรณครูที่ดี ผสานความ สัมพันธ์ที่ดีกับผู้เรียน มีความเห็นอกเห็นใจนักผู้เรียน มีความเมตตากรุณา มีจิตอาสาที่ดี มีความจริงใจ ใจกว้างยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้เรียน มีเจตคติที่ดีต่อตนเองและผู้อื่น และมีความเป็นมิตรและความมั่นคงทางอารมณ์

4. ด้านการช่วยเหลือผู้เรียนทางการเรียน จากการศึกษาพบว่า ด้านการช่วยเหลือผู้เรียนทางการเรียนกระทำได้โดย ให้ความช่วยเหลือผู้เรียนให้เต็มศักยภาพของตนเอง มีความรู้เกี่ยวกับหลักสูตร และการจัดแผนการเรียนของผู้เรียนในที่ปรึกษา มีความรู้มีทักษะในสาขาวิชา เพื่อใช้ในการให้คำปรึกษาในเรื่องการเรียนให้กับผู้เรียน การจัดสภาพแวดล้อมที่ดีในแต่ละห้องเรียน แก้ปัญหาให้กับผู้เรียนในกรณี ผู้เรียนเกิดปัญหาเกี่ยวกับการเรียนรู้ได้ทุกกรณี มีทักษะการสื่อสารที่จะทำให้ผู้เรียนเข้าใจความรู้สึก การรับรู้และพฤติกรรมของผู้เรียน และมีความสามารถในการกำหนดและทำให้ปัญหาของผู้เรียนชัดเจน

5. ด้านการช่วยเหลือผู้เรียนทางสังคม จากการศึกษาพบว่า ด้านการช่วยเหลือผู้เรียนทางสังคมกระทำได้โดย ช่วยผู้เรียนให้พัฒนาตนเองด้านบุคลิกภาพ และปรับตัวให้เข้ากับยุคสมัยปัจจุบันอยู่เสมอส่งเสริมผู้เรียนให้เข้าร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ผูกเปลี่ยนนิสัยที่ไม่พึงประสงค์และให้รู้จักตั้งเป้าหมายชีวิต รู้จักพูดเพื่อให้ผู้เรียนรับทราบปัญหาที่แท้จริงและช่วยให้แก้ปัญหาได้ด้วยตนเอง รู้จักฟัง ฟังเป็น จับประเด็นได้ไวและกระชับ จัดกิจกรรมเสริมสร้างสัมพันธภาพร่วมกันระหว่างผู้เรียนและครูที่ปรึกษา เป็นบุคลากรหลักในการประสานผู้เรียน เครือข่ายวิชาชีพและผู้ปกครอง มีทักษะในการประสานงานกับผู้อื่นที่รวดเร็วทันเหตุการณ์ และสามารถอธิบายคลี่คลายปมประเด็นต่าง ๆ ให้ชัดเจนเข้าใจง่าย

วัตถุประสงค์ข้อที่ 2 ผลการสร้างและตรวจสอบความเหมาะสมของรูปแบบการพัฒนาครูที่ปรึกษาในวิทยาลัยเทคนิคสุโขทัย สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

ผู้วิจัยได้นำร่างรูปแบบการพัฒนาพัฒนาครูที่ปรึกษาในวิทยาลัยเทคนิคสุโขทัย นำเสนอต่อผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 9 คน เพื่อพิจารณาตรวจสอบความเหมาะสมของรูปแบบการพัฒนาครูที่ปรึกษาในวิทยาลัย เทคนิคสุโขทัย โดยจัดสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) ซึ่งผู้ทรงคุณวุฒิได้วิพากษ์ และให้ข้อเสนอแนะ หลังจากนั้นผู้วิจัยได้ปรับปรุงแก้ไขตามฉันทามติของผู้ทรงคุณวุฒิ จนได้รูปแบบการพัฒนาครูที่ปรึกษาที่เหมาะสม ดังภาพที่ 1

**ภาพที่ 1 รูปแบบการพัฒนาครูที่ปรึกษาในวิทยาลัยเทคนิคสุโขทัย สังกัดสำนักงาน
คณะกรรมการการอาชีวศึกษา**

ผลการปรับปรุงรูปแบบการพัฒนาครูที่ปรึกษาในวิทยาลัยเทคนิคสุโขทัย สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ประกอบด้วย 3 องค์ประกอบ ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้ คือ องค์ประกอบที่ 1 วิธีการพัฒนาครูที่ปรึกษา คือ แนวทางในการพัฒนาครูที่ปรึกษาให้ประสบความสำเร็จ ได้แก่ 1) ด้านการพัฒนาด้วยระบบของประเทศ 2) ด้านการพัฒนาจากหน่วยงานต้นสังกัด 3) ด้านการพัฒนาจากเครือข่ายวิชาชีพ 4) ด้านการพัฒนาด้วยตนเอง องค์ประกอบที่ 2 กระบวนการพัฒนาครูที่ปรึกษา คือ ขั้นตอนในการดำเนินการ ในการพัฒนาครูที่ปรึกษาให้ประสบความสำเร็จในวิชาชีพ ได้แก่ 1) ด้านการวิเคราะห์ปัญหา 2) ด้านการวางแผน 3) การปฏิบัติตามแผน 4) ด้านการประเมินผล 5) ด้านการพัฒนา ซึ่งสามารถกระทำวนซ้ำเป็นวงรอบได้หลายครั้งในแต่ละวิธีการเพื่อส่งผลลัพธ์ต่อไป องค์ประกอบที่ 3 คุณลักษณะของครูที่ปรึกษา คือ ความรู้ และทักษะในการให้คำปรึกษา และเจตคติที่ดีของครูที่ปรึกษา ซึ่งเป็นผลลัพธ์ที่ต้องการให้เกิดขึ้น กับครูที่ปรึกษาในวิทยาลัยเทคนิคสุโขทัย อันจะส่งผลถึงผู้เรียนประสบความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ในการเข้ารับการศึกษา ได้แก่ 1)

ด้านความรู้และทักษะในการให้คำปรึกษา 2) ด้านบุคลิกภาพ 3) ด้านคุณธรรมและจริยธรรม
4) ด้านการช่วยเหลือผู้เรียนทางการเรียน 5) ด้านการช่วยเหลือผู้เรียนทางสังคม

วัตถุประสงค์ข้อที่ 3 ผลการทดลองใช้รูปแบบการพัฒนาครูที่ปรึกษาใน วิทยาลัยเทคนิคสุโขทัย สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

การทดลองใช้รูปแบบการพัฒนาครูที่ปรึกษาในวิทยาลัยเทคนิคสุโขทัยทั้ง 3
องค์ประกอบกับครูที่ปรึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่างจำนวน 86 คน ซึ่งครูที่ปรึกษาได้ทดลองใช้
ตามคู่มือการใช้รูปแบบการพัฒนาครูที่ปรึกษาในวิทยาลัยเทคนิคสุโขทัยพบว่า ครูที่ปรึกษามี
ระดับความคิดเห็นดังต่อไปนี้คือ

3.1 ผลการศึกษาความคิดเห็นของครูที่ปรึกษาเกี่ยวกับรูปแบบการพัฒนาครูที่ปรึกษา
ในวิทยาลัยเทคนิคสุโขทัย ก่อนการทดลองใช้รูปแบบฯ ภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} =$
2.70, S.D.= 0.15) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ทุกองค์ประกอบมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ
ปานกลาง องค์ประกอบที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ องค์ประกอบที่ 1 วิธีการพัฒนาครูที่ปรึกษา ($\bar{X} =$
2.78, S.D.= 0.17) รองลงมาคือ องค์ประกอบที่ 2 กระบวนการพัฒนาครูที่ปรึกษา ($\bar{X} =$
2.66, S.D.= 0.16) และ องค์ประกอบที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ องค์ประกอบที่ 3
คุณลักษณะของครูที่ปรึกษา ($\bar{X} = 2.65$, S.D.= 0.14)

3.2 ผลการศึกษาความคิดเห็นของครูที่ปรึกษาเกี่ยวกับรูปแบบการพัฒนาครูที่ปรึกษา
ในวิทยาลัยเทคนิคสุโขทัย หลังการทดลองใช้รูปแบบฯ ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} =$
4.63, S.D.= 0.18) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ทุกองค์ประกอบมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ
มากที่สุด องค์ประกอบที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ องค์ประกอบที่ 1 วิธีการพัฒนาครูที่ปรึกษา ($\bar{X} =$
4.65, S.D.= 0.19) รองลงมาคือ องค์ประกอบที่ 2 กระบวนการพัฒนาครูที่ปรึกษา ($\bar{X} =$
4.62, S.D.= 0.18) และ องค์ประกอบที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ องค์ประกอบที่ 3
คุณลักษณะของครูที่ปรึกษา ($\bar{X} = 4.61$, S.D.= 0.17)

โดยพบว่า ค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นของครูที่ปรึกษา ต่อองค์ประกอบที่ 1-3 หลัง
การทดลอง สูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .01$)

วัตถุประสงค์ข้อที่ 4 ผลการประเมินรูปแบบการพัฒนาครูที่ปรึกษาใน วิทยาลัยเทคนิคสุโขทัย สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

4.1 ผลการประเมินความพึงพอใจของผู้บริหาร และครูที่ปรึกษาที่มีต่อรูปแบบการ
พัฒนาครูที่ปรึกษาในวิทยาลัย

เทคนิคสุโขทัยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.19$, S.D.= 0.57) เมื่อพิจารณาเป็นรายองค์ประกอบพบว่าทุกองค์ประกอบมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก องค์ประกอบที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ องค์ประกอบที่ 3 คุณลักษณะของครูที่ปรึกษา ($\bar{X} = 4.31$, S.D.= 0.60) รองลงมาได้แก่ องค์ประกอบที่ 2 กระบวนการพัฒนาครูที่ปรึกษา ($\bar{X} = 4.15$, S.D.= 0.62) และองค์ประกอบที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ องค์ประกอบที่ 1 วิธีการพัฒนาครูที่ปรึกษา ($\bar{X} = 4.10$, S.D.= 0.61)

4.2 ผลการประเมินความพึงพอใจของผู้เรียน ที่มีต่อรูปแบบการพัฒนาครูที่ปรึกษาในวิทยาลัยเทคนิคสุโขทัย ภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.35$, S.D.= 0.57) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ทุกด้านมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ ด้านที่ 3 ด้านคุณธรรมและจริยธรรม และด้านที่ 4 ด้านการช่วยเหลือผู้เรียนทางการเรียน ($\bar{X} = 4.39$, S.D.= 0.63, S.D.= 0.65) รองลงมาได้แก่ ด้านที่ 5 ด้านการช่วยเหลือผู้เรียนทางสังคม ($\bar{X} = 4.36$, S.D.= 0.63) และ ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ด้านที่ 1 ด้านความรู้และทักษะ ในการให้คำปรึกษา ($\bar{X} = 4.28$, S.D.= 0.28)

การอภิปรายผลการวิจัย

จากสรุปผลการวิจัย มีประเด็นสำคัญที่จะนำมาอภิปรายผลได้ดังนี้

1. ผลการศึกษาองค์ประกอบ และแนวทางการพัฒนาครูที่ปรึกษาในวิทยาลัยเทคนิคสุโขทัย พบว่ามี 3 องค์ประกอบ ได้แก่ องค์ประกอบที่ 1 วิธีการพัฒนาครูที่ปรึกษา องค์ประกอบที่ 2 กระบวนการ พัฒนาครูที่ปรึกษา องค์ประกอบที่ 3 คุณลักษณะของครูที่ปรึกษา ทั้งนี้เนื่องมาจากองค์ประกอบดังกล่าว มีความสำคัญและเชื่อมโยงกันเป็นระบบอย่างต่อเนื่อง ดังนี้

องค์ประกอบที่ 1 วิธีการพัฒนาครูที่ปรึกษา ผลการวิจัย พบว่า ประกอบด้วย 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการพัฒนาด้วยระบบของประเทศ ด้านการพัฒนาจากหน่วยงานต้นสังกัด ด้านการพัฒนาจากเครือข่ายวิชาชีพ และด้านการพัฒนาตนเอง ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก ในการพัฒนาครูที่ปรึกษาในวิทยาลัยเทคนิคสุโขทัยนั้นสิ่งสำคัญต้องได้รับความร่วมมือจากหลายฝ่าย ตั้งแต่ระดับประเทศ จนถึงตัวครูที่ปรึกษาเอง เพื่อเป็นการช่วยเหลือและส่งเสริมติดตามดูแลให้ผู้เรียน เรียนจบการศึกษาตามระยะเวลาที่หลักสูตรกำหนดได้อย่างสมบูรณ์ จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่ครูที่ปรึกษาต้องพัฒนาตนเองอย่างรอบด้านในทุกส่วนจากสังคมของการศึกษา สอดคล้องกับ Dilworth and Imig [7] ซึ่งกล่าวว่าในการพัฒนาวิชาชีพครูประเทศสหรัฐอเมริกาได้

กำหนดแนวทางวิธีการพัฒนาครูไว้ดังนี้ คือ 1) ปฏิรูปในเชิงโครงสร้างของการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพครู 2) รัฐให้การสนับสนุนส่งเสริมเพื่อให้เกิดความต่อเนื่อง สอดคล้องกับงานวิจัยของ ปนิตา พัฒนโชติ [17] ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนาโปรแกรมเสริม สร้างครูมืออาชีพสังกัดโรงเรียนมัธยม ศึกษาแล้วพบว่า วิธีการเสริมสร้างครูมืออาชีพ สังกัดโรงเรียนมัธยมศึกษาและใช้ในการพัฒนาบุคลากร คือ 1) การอบรมให้ความรู้ 2) การอบรมเสริมสร้างจิตสำนึก 3) การประชุมเชิงปฏิบัติการ 4) การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง 5) การทดลองปฏิบัติ

องค์ประกอบที่ 2 กระบวนการพัฒนาครูที่ปรึกษา ผลการวิจัยพบว่า ประกอบด้วย 5 ด้าน ได้แก่ ด้านการวิเคราะห์ปัญหา ด้านการวางแผน ด้านการปฏิบัติตามแผน ด้านการประเมินผล และด้านการพัฒนา ทั้งนี้อาจเนื่องมา จากกระบวนการทำงานในปัจจุบันนั้น ต้องเป็นกระบวนการที่สามารถทำงานและพัฒนาได้ครบระบบ ทั้งการพัฒนา ด้านการดูแลผู้เรียน ด้านส่วนตัว ตลอดจนให้การช่วยเหลือและแก้ปัญหาให้ผู้เรียนได้เมื่อพบปัญหาและอุปสรรคซึ่งจะสามารถช่วยให้ผู้เรียนประสบความสำเร็จด้านการศึกษา จึงมีความจำเป็นอย่างมากที่ครูที่ปรึกษาต้องยึดถือกระบวนการในการพัฒนาตนเองที่ดีมีประสิทธิภาพ จึงจะก่อให้เกิดประโยชน์กับผู้เรียนได้เป็นอย่างดี สอดคล้องกับ Loucks - Horsley [11] ซึ่งได้กล่าวว่าการออกแบบขั้นตอนหรือกระบวนการพัฒนาครูควรมีความต่อเนื่องให้มีความทันสมัยโดยกำหนดและนำเสนอไว้ดังต่อไปนี้คือ 1) การกำหนดเป้าหมาย (Set goals) 2) การวางแผน (Plan) หรือกำหนดยุทธวิธีในการพัฒนาให้บรรลุเป้าหมาย 3) การปฏิบัติตามแผน (Do) ดำเนินการปฏิบัติตามแผนที่ได้ตั้งไว้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ วรณกร ศิริพล [18] ได้ทำการวิจัยเรื่อง รูปแบบการพัฒนาครูของมหาวิทยาลัยราชภัฏแล้ว พบว่ากระบวนการในการพัฒนาครูของมหาวิทยาลัยราชภัฏ เริ่มจาก 1) การวางแผนเตรียมงาน 2) การดำเนินการพัฒนาครู 3) การติดตามประเมินผล

องค์ประกอบที่ 3 คุณลักษณะของครูที่ปรึกษา ผลการวิจัย พบว่า ประกอบด้วย 5 ด้าน ได้แก่ ด้านความรู้และทักษะในการให้คำปรึกษา ด้านบุคลิกภาพ ด้านคุณธรรมและจริยธรรม ด้านการช่วยเหลือผู้เรียนทางการเรียน และด้านการช่วยเหลือผู้เรียนทางสังคม ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจาก ครูที่ปรึกษาเปรียบเสมือนพ่อแม่คนที่สองของผู้เรียน จึงมีความจำเป็นอย่างมากที่จะต้องเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับผู้เรียน คอยให้ความช่วยเหลือผู้เรียนให้สามารถเรียนรู้ประสบความสำเร็จจบการศึกษาได้ตามระยะเวลาที่หลักสูตรกำหนด รู้จักเข้าใจยอมรับตนเอง และให้เกียรติผู้อื่น ใช้ชีวิตร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างปกติและมีความสุข คุณลักษณะของครูที่ปรึกษาทั้ง 5 ด้านจึงเป็นเรื่องสำคัญจำเป็นอย่างมากสอดคล้องกับ Alexandra Joachim ,

Nur Hannan Haron [14] ซึ่งได้กล่าวว่า ครูที่ปรึกษาควรมีคุณลักษณะที่ดีดังนี้ คือ 1) การช่วยเหลือผู้เรียนในการปรับเข้ากับสภาพแวดล้อมของนักเรียนให้ได้ 2) การแก้ปัญหาเรื่องการเรียนให้ผู้เรียน 3) การช่วยเหลือผู้เรียนในการศึกษาของเขา สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุวัฒน์งามยิ่ง [19] ได้ทำการวิจัยเรื่อง คุณลักษณะครูที่ดีของครูอาจารย์วิทยาลัยสารพัดช่าง สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 1,5 มีคุณลักษณะครูที่ดีอยู่ในระดับมาก

2. ผลการสร้างและการตรวจสอบความเหมาะสมรูปแบบการพัฒนาครูที่ปรึกษาในวิทยาลัย เทคนิคสุโขทัย

การตรวจสอบความเหมาะสมของรูปแบบการพัฒนาครูที่ปรึกษาในวิทยาลัยเทคนิคสุโขทัย โดยการจัดสนทนากลุ่มโดยมีกลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้บริหารระดับสูง ผู้บริหารสถานศึกษา ในสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ผู้ทรงคุณวุฒิทางด้านการพัฒนารูปแบบ และผู้ทรงคุณวุฒิที่มีประสบการณ์งานครูที่ปรึกษา จำนวน 9 คน ลงความเห็นเห็นว่า รูปแบบมีความเหมาะสม มีประเด็นการอภิปรายดังนี้ การพัฒนารูปแบบ สอดคล้องกับงานวิจัยของ บุญส่ง หาญพานิช [20] ที่ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการความรู้ในสถาบันอุดมศึกษาไทย โดยทำการศึกษาสังเคราะห์แนวความคิดเกี่ยวกับบรรทัดฐานความรู้ องค์ความรู้ และการบริหารจัดการศึกษาของไทย ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการบริหารจัดการความรู้ กระบวนการจัดการความรู้ โดยศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง การสัมภาษณ์อธิการบดี และการสอบถามผู้บริหารระดับผู้อำนวยการขึ้นไป แล้วจัดทำร่างรูปแบบและตรวจสอบความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบโดยผู้ทรงคุณวุฒิหลังจากนั้นจึงปรับปรุงแก้ไขรูปแบบการบริหารจัดการความรู้ตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิ

3. ผลการทดลองใช้รูปแบบการพัฒนาครูที่ปรึกษาในวิทยาลัยเทคนิคสุโขทัย

ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูที่ปรึกษาที่เกี่ยวข้องกับรูปแบบการพัฒนาครูที่ปรึกษา ทั้ง 3 องค์ประกอบที่เกิดหลังการทดลองใช้รูปแบบการพัฒนาครูที่ปรึกษาในวิทยาลัยเทคนิคสุโขทัย โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ทุกองค์ประกอบมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด องค์ประกอบที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ องค์ประกอบที่ 1 วิธีการพัฒนาครูที่ปรึกษา ที่เป็นเช่นนี้ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากรูปแบบการพัฒนาครูที่ปรึกษาในวิทยาลัยเทคนิคสุโขทัย เป็นรูปแบบที่มีองค์ประกอบที่นำวิธีการไปใช้ปฏิบัติได้จริง ครูที่ปรึกษาส่วนใหญ่ทราบดีว่าวิธีการพัฒนาครูที่ปรึกษานั้น เป็นเรื่องสำคัญที่สุด และกระบวนการพัฒนาครูที่ปรึกษา เป็นสิ่งสำคัญรองลงมา เพราะการดูแลผู้เรียนในยุคสมัย

ปัจจุบันต้องอาศัยการทำงานที่เป็นระบบที่ดี และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของครูที่ปรึกษาก็คือเป็นสิ่งสำคัญอีกสิ่งหนึ่งที่จะช่วยให้ผู้เรียนนั้น เรียนจบการศึกษาได้ตรงตามเวลาที่หลักสูตรกำหนดมีความรู้คู่คุณลักษณะอันพึงประสงค์ และมีทักษะและสมรรถนะที่ดีสอดคล้องแผนการศึกษาแห่งชาติ [21] ซึ่งได้กล่าวว่า วัตถุประสงค์ในการจัดการศึกษา ในแผนการศึกษาแห่งชาติปี 2560-2579 มีด้วยกัน 2 ประการ คือ 1) เพื่อพัฒนาระบบและกระบวนการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพและมีประสิทธิภาพ 2) เพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นพลเมืองดี มีคุณลักษณะ ทักษะและสมรรถนะที่ สอดคล้องกับงานวิจัยของ กัญญนันท์ หินแก้ว [22] ได้วิจัยเรื่อง คุณลักษณะของครูที่ปรึกษาตามทัศนะ ของนักเรียนและที่พึงประสงค์ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนมัธยมวัดใหม่กรงทอง ในพระราชูปถัมภ์ ฯ ผลการวิจัยพบว่า คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของครูที่ปรึกษา ตามทัศนะของนักเรียนโดยรวมอยู่ในระดับมาก

4. ผลการประเมินรูปแบบการพัฒนาครูที่ปรึกษาในวิทยาลัยเทคนิคสุโขทัย

ความพึงพอใจของผู้บริหารสถานศึกษา และครูที่ปรึกษาที่มีต่อรูปแบบการพัฒนาครูที่ปรึกษาในวิทยาลัยเทคนิคสุโขทัย โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายองค์ประกอบพบว่า องค์ประกอบที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดได้แก่ คุณลักษณะของครูที่ปรึกษารองลงมาได้แก่ กระบวนการพัฒนาครูที่ปรึกษา และวิธีการพัฒนาครูที่ปรึกษา ตามลำดับที่เป็นเช่นนี้ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากรูปแบบการพัฒนาครูที่ปรึกษาของวิทยาลัยเทคนิคสุโขทัย เป็นรูปแบบที่มีองค์ประกอบที่ชัดเจนครอบคลุมทั้งระบบงานของครูที่ปรึกษา เป็นรูปธรรม เห็นภาพชัดเจนสามารถนำไปใช้ปฏิบัติได้จริง และมีประสิทธิภาพสอดคล้องกับ กรมสุขภาพจิต [15] ครูหรือผู้ให้คำปรึกษา ควรมีคุณลักษณะที่ดังนี้ คือ 1) มีทฤษฎีกระบวนการและเทคนิคการให้คำปรึกษา 2) เน้นสัมพันธภาพที่ดีระหว่างครูผู้ให้และผู้เรียนผู้รับคำปรึกษา 3) เน้นปัจจุบัน เพื่อให้ผู้ เรียนอยู่ในโลกของความเป็นจริง สอดคล้องกับงานวิจัยของ ศุภากัส ห้าวหาญ [24] ได้วิจัยเรื่อง การศึกษาความคิดเห็นของครูและนักเรียนวิทยาลัยเทคนิคฉะเชิงเทรา ที่มีต่อบทบาทหน้าที่ของครูที่ปรึกษา ผลการวิจัยพบว่า ความคิดเห็นของครูและนักเรียนวิทยาลัยเทคนิคฉะเชิงเทรา โดยภาพรวมอยู่ในระดับ มาก เรียงลำดับคือ ด้านการแนะนำและการให้คำปรึกษารองลงมา ด้านการให้ความช่วยเหลือและประสานงานกับนักเรียน และด้านการปฏิสัมพันธ์กับนักเรียน

ความพึงพอใจของผู้เรียน ที่มีต่อรูปแบบการพัฒนาครูที่ปรึกษาในวิทยาลัยเทคนิคสุโขทัย โดยภาพรวมอยู่

อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ ด้านคุณธรรมและจริยธรรม และด้านการช่วยเหลือผู้เรียนทางการเรียน รองลงมาได้แก่ ด้านการช่วยเหลือผู้เรียนทางสังคม ด้านบุคลิกภาพ และด้านความรู้และทักษะในการให้คำปรึกษา ตามลำดับ ที่เป็นเช่นนี้ ทั้งนี้อาจจะเนื่องมาจาก ครูที่ปรึกษาในวิทยาลัยเทคนิคสุโขทัยทุกท่านดูแลและเอาใจใส่ผู้เรียนด้วยความรักและเมตตา ห่วงดีกับผู้เรียนเป็นที่ประจักษ์จึงทำให้ผู้เรียนส่วนใหญ่มีความพึงพอใจต่อพฤติกรรมของครูที่ปรึกษา และผู้เรียนส่วนใหญ่เองก็มีพฤติกรรมที่ดีตามคำแนะนำของครูที่ปรึกษา สอดคล้องกับ วัชรวิทย์ [25] ซึ่งได้กล่าวว่า คุณลักษณะของอาจารย์ผู้ให้คำปรึกษา ซึ่งจะทำหน้าที่ให้คำปรึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ ควรมีลักษณะส่วนตัว ดังต่อไปนี้ 1) รู้จักและยอมรับตนเอง 2) อุดมใจเย็น 3) จริงใจ และตั้งใจช่วยเหลือผู้เรียน 4) มีหน้าที่ที่เป็นมิตร และมองโลกในแง่ดี สอดคล้องกับงานวิจัยของ ปุจฉา ศรัตรูคร้าม [26] ได้วิจัยเรื่อง คุณลักษณะของครูตามหลักคุณธรรม ในทัศนคติของนักศึกษาวิทยาลัยเทคนิคพระนครศรีอยุธยา ผลการวิจัยพบว่า ทัศนคติของนักศึกษาที่มีต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ครูอยู่ในระดับมาก

สรุป

รูปแบบการพัฒนาครูที่ปรึกษาในวิทยาลัยเทคนิคสุโขทัย นั้นประกอบด้วย 3 องค์ประกอบที่สำคัญ ได้แก่ **องค์ประกอบที่ 1** วิธีการพัฒนาครูที่ปรึกษา คือ แนวทางในการพัฒนาครูที่ปรึกษาให้ประสบความสำเร็จ ได้แก่ 1) ด้านการพัฒนาด้วยระบบของประเทศ 2) ด้านการพัฒนาจากหน่วยงานต้นสังกัด 3) ด้านการพัฒนาจากเครือข่ายวิชาชีพ 4) ด้านการพัฒนาด้วยตนเอง **องค์ประกอบที่ 2** กระบวนการพัฒนาครูที่ปรึกษา คือ ขั้นตอนในการดำเนินการ ในการพัฒนาครูที่ปรึกษาให้ประสบความสำเร็จในวิชาชีพ ได้แก่ 1) ด้านการวิเคราะห์ปัญหา 2) ด้านการวางแผน 3) การปฏิบัติตามแผน 4) ด้านการประเมินผล 5) ด้านการพัฒนา **องค์ประกอบที่ 3** คุณลักษณะของครูที่ปรึกษา คือ ความรู้และทักษะในการให้คำปรึกษา และเจตคติที่ดีของครูที่ปรึกษาซึ่งเป็นผลลัพธ์ที่ต้องการให้เกิดขึ้นกับครูที่ปรึกษาในวิทยาลัยเทคนิคสุโขทัย อันจะส่งผลถึงผู้เรียนประสบความสำเร็จทางการศึกษา ได้แก่ 1) ด้านความรู้และทักษะในการให้คำปรึกษา 2) ด้านบุคลิกภาพ 3) ด้านคุณธรรมและจริยธรรม 4) ด้านการช่วยเหลือผู้เรียนทางการเรียน 5) ด้านการช่วยเหลือผู้เรียนทางสังคม ซึ่งได้ องค์ประกอบทั้ง 3 องค์ประกอบนี้ได้ผ่านการพิจารณาปรับปรุงและพิจารณาถึงความเหมาะสมในการนำมาใช้พัฒนาครูที่ปรึกษาให้มีศักยภาพในการให้คำปรึกษาและรักษา

สภาพการคงอยู่ของผู้เรียนไว้ได้ ซึ่งผลการทดลองและการประเมินความพึงพอใจของผู้บริหารสถานศึกษา ครูที่ปรึกษา และผู้เรียนชี้ให้เห็นว่า ครูที่ปรึกษาในวิทยาลัยเทคนิคสุโขทัย ได้ให้ความสำคัญกับองค์ประกอบที่ 2 และ 3 มากที่สุด นั่นคือ กระบวนการพัฒนาครูที่ปรึกษา และคุณลักษณะของครูที่ปรึกษา โดยถือได้ว่าเป็นแนวทางที่มีความเหมาะสมและจะช่วยพัฒนาครูที่ปรึกษาให้มีทักษะและศักยภาพในการช่วยให้คำปรึกษาแก่ผู้เรียน ช่วยให้ผู้เรียนเรียนจบตามระยะเวลาที่หลักสูตรกำหนด ลดปัญหาการออกกลางคันได้ดียิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

1. ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

1.1 ผลการวิจัยพบ วิธีการพัฒนาครูที่ปรึกษา ดังนั้นให้ครูที่ปรึกษา ควรพัฒนาตนเองด้วยวิธีการลงมือปฏิบัติด้วยตนเองอย่างจริงจัง จะทำให้งานครูที่ปรึกษานั้นออกมาได้ผลดี โดยอาจนำองค์ประกอบและแนวทางการพัฒนาครูที่ปรึกษาในวิทยาลัยเทคนิคสุโขทัย ไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาตนเอง เพื่อส่งผลให้ผู้เรียนสำเร็จการศึกษาตามระยะเวลาที่หลักสูตรกำหนดต่อไป

1.2 ผลการวิจัยพบ กระบวนการพัฒนาครูที่ปรึกษา ดังนั้นให้ครูที่ปรึกษา ควรลงมือปฏิบัติงานครูที่ปรึกษาตามแผนงานให้ชัดเจน และหากจะให้การปฏิบัติงานได้รับประโยชน์มากที่สุดครูที่ปรึกษาควรกำหนดเป้าหมายในการทำงานใน 1 รอบปีการศึกษาไว้ให้ชัดเจน เพื่อเป็นการช่วยและส่งเสริมให้ผู้เรียนให้สำเร็จการศึกษาตามระยะเวลาที่หลักสูตรกำหนดต่อไป

1.3 ผลการวิจัยพบ คุณลักษณะของครูที่ปรึกษา ดังนั้นให้ครูที่ปรึกษา ควรจะต้องมีบุคลิกภาพที่ดีโดยเฉพาะการแต่งกายที่ดีมีจิตใจเมตตา และที่สำคัญที่สุดของครูที่ปรึกษาต้องมีทักษะในด้านการให้คำปรึกษาสามารถแก้ ปัญหาและให้คำแนะนำช่วยเหลือผู้เรียนได้ โดยอาจนำองค์ประกอบและแนวทางการพัฒนาครูที่ปรึกษาในวิทยาลัยเทคนิคสุโขทัย ไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาตนเอง เพื่อส่งผลให้ผู้เรียนสำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรกำหนดต่อไปได้

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

มีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับรูปแบบการสร้างเครือข่ายการบริหารงานครูที่ปรึกษาในวิทยาลัยเทคนิคสุโขทัย สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาในยุคดิจิทัล

เอกสารอ้างอิง

- [1] สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา. (2551). **พระราชบัญญัติการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2551**. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา.
- [2] กรมทรัพย์สินทางปัญญา. (2563). **อนุสิทธิบัตร เครื่องปอกผิวมะกรูด**. กรุงเทพฯ : กรมทรัพย์สินทางปัญญา.
- [3] วิทยาลัยเทคนิคสุโขทัย. (2565). **ผลการประเมินในระบบรายงานการประเมินตนเองของสถานศึกษา อาชีวศึกษา SAR ปี 2565**. สุโขทัย : วิทยาลัยเทคนิคสุโขทัย.
- [4] สินตรา ตรีนุสนธิ์. (2561). **ได้ทำการวิจัยเรื่อง ผลการดำเนินงานระบบงานครูที่ปรึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จังหวัดปทุมธานี**. วิทยานิพนธ์. ศษ.ม.ราชชมงคล, ปทุมธานี.
- [5] สาโรจน์ ขอจ่วนเตียว (2560). **รายงานการสังเคราะห์งานวิจัย 100 เรื่อง เพื่อลดจำนวน ผู้เรียนที่ออกกลางคัน ของสถานศึกษาอาชีวศึกษาช่างอุตสาหกรรม**. สอศ. : กรุงเทพฯ ฯ.
- [6] Krejcie, R. V. & Morgan, D. W. (1970). **Determining Sample Size for Research Activities**. Educational and Psychological Measurement, 30(3), pp. 607-610.
- [7] Dilworth, M.E. and Imig, D.G. (1995). **Professional Teacher Development and the Reform Agenda**. Massachusetts : Allyn Bacon.
- [8] Thomas R. Guskey. (2002). **Professional Development and Teacher Change** . University of Kentucky.สืบค้นเมื่อ 20 ธ.ค.2564. จาก https://www.researchgate.net/publication/254934696_Professional_Development_and_Teacher_Change.
- [9] สุจิตรา ชนานันท์. (2552). **การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ = Human resource development**. กรุงเทพฯ : คณะรัฐประศาสนศาสตร์ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- [10] สืบสกุล นรินทรางกูร ณ อยุธยา. (2563). **การบริหารทรัพยากรมนุษย์ทางการศึกษาแนวใหม่** .กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- [11] Loucks-Horsley, S., Love, N., Stiles, K., Mundry, S., & Hewson, P. (2003). **Designing professional development for teachers of science and mathematics**. Thousand Oaks, CA: Corwin Press.

- [12] พระเอกราช กิตติธโร. (2556). การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ขององค์การบริหารส่วนตำบล ในอำเภอกันทรลักษ์ จังหวัดศรีสะเกษ. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. มจร., อยุธยา.
- [13] สุมิตร สุวรรณ. (2561). กลยุทธ์การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์และองค์กร. สนพ.ม. เกษตรศาสตร์ : กรุงเทพฯ ฯ.
- [14] Alexandra Joachim , Nur Hannan Haron (2560). Teacher ‘ s Roles as a Counsellor .p 17 Brown, W.B., & Moberg, D.J. (1980). Organization theory and alienation : A macro approach. New York : John Wiley & Sons.
- [15] กรมสุขภาพจิต, กระทรวงสาธารณสุข. (2547). คู่มือการให้บริการปรึกษาทางโทรศัพท์. นทบุรี : สนพ.สุขภาพจิต.
- [16] สุปราณี จิราณรงค์. (2558). คุณครูประจำชั้นมืออาชีพ. กรุงเทพฯ ฯ : สนพ. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- [17] ปนิตา พัฒนโชต. (2562). การพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างครูมืออาชีพสังกัดโรงเรียนมัธยมศึกษา. วิทยานิพนธ์ กศ.ม.,มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- [18]วรรณกร ศิริพละ. (2559). รูปแบบการพัฒนาครูของมหาวิทยาลัยราชภัฏ. วิทยานิพนธ์ กศ.ด. ม.สยาม, กรุงเทพฯ ฯ .
- [19] สุวัฒน์ งามยิ่ง (2547). คุณลักษณะครูที่ดีของครู-อาจารย์วิทยาลัยสารพัดช่าง สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 1 ภาคกลาง 5. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. มศว., : กรุงเทพฯฯ.
- [20] บุญส่ง หาญพานิช. (2546). การพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการความรู้ในสถาบันอุดมศึกษา.วิทยานิพนธ์ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต (การอุดมศึกษา),บัณฑิตวิทยาลัยจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- [21] สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). แผนการศึกษาแห่งชาติพ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๗๙. กรุงเทพฯ ฯ : บริษัท พริกหวานกราฟฟิค จำกัด.
- [22] กัญญานันท์ หินแก้ว. (2558). คุณลักษณะของครูที่ปรึกษาตามทัศนะของนักเรียนและที่พึงประสงค์ของนักเรียน ระดับมัธยมศึกษาตอนปลายโรงเรียนมัธยมวัดใหม่กรทองในพระราชูปถัมภ์ ฯ. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. ม.บูรพา, ชลบุรี.

- [24] ศุภภาส ห้าวหาญ (2558). การศึกษาความคิดเห็นของครูและนักเรียนวิทยาลัยเทคนิค
ฉะเชิงเทราที่มีต่อบทบาทหน้าที่ของครูที่ปรึกษา. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม., มหาวิทยาลัย
บูรพา, ชลบุรี.
- [25] วัชร ทรัพย์มี. (2547). ทฤษฎีและกระบวนการให้คำปรึกษา. กรุงเทพมหานคร :
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- [26] ปุชิตา ศัตร์คร้าม. (2559). คุณลักษณะของครูตามหลักคุณธรรมในทัศนคติของ
นักศึกษาวิทยาลัยเทคนิคพระนครศรีอยุธยา. วิทยานิพนธ์ บธ.ม. มหาวิทยาลัย
เทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี, ปทุมธานี.